

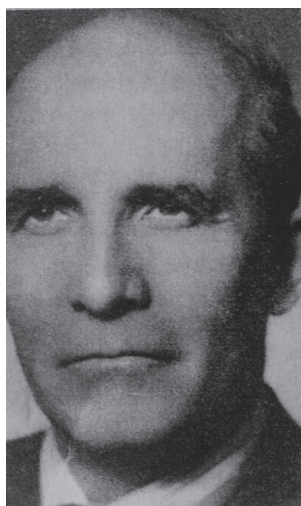
ALINA BARBARA GĘBSKA¹, KATARZYNA GARBACZ¹

45-LECIE ZAKŁADU MIKROBIOLOGII JAMY USTNEJ GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

45 YEARS OF DEPARTMENT OF ORAL MICROBIOLOGY OF MEDICAL UNIVERSITY OF GDANSK

¹Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
kierownik: dr hab. med. Katarzyna Garbacz

W 2016 roku minęło 45 lat działalności Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Niniejsza praca ma na celu przybliżyć sylwetki ludzi, którzy na przestrzeni tych lat tworzyli polską mikrobiologię i kształcili kadry medyczne.

Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej powołano 1 marca 1971 r., jako pierwszą tego typu placówkę w Polsce. Pierwszym kierownikiem i organizatorem Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej był prof. Miron Kałowski, który całe swoje życie zawodowe związał z Akademią Medyczną w Gdańsku. W 1955 r. został zatrudniony jako asystent w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej, gdzie w 1960 r. pod kierunkiem prof. Kseni Lutomskiej przygotował pracę doktorską pt.: *Występowanie i lekooporność gram-dodatnich ziarniaków w zdrowej i chorobowo zmienionej jamie ustnej człowieka*. Kontynuując swoje zainteresowania mikrobiologią, w 1967 r. podjął pracę w Zakładzie Mikrobiologii Lekarskiej, gdzie pod okiem nestora polskiej mikrobiologii, prof. Stefana Kryńskiego prowadził pionierskie badania z zakresu mikrobiologii jamy ustnej. Efektem tych badań była opublikowana w 1969 r. rozprawa habilitacyjna, zatytułowana: *Analiza kliniczna i bakteriologiczna powikłanej zgorzeli miazgi zęba w przebiegu leczenia zachowawczego*. Nowatorski charakter badań i waga podjętego tematu zostały zauwa-

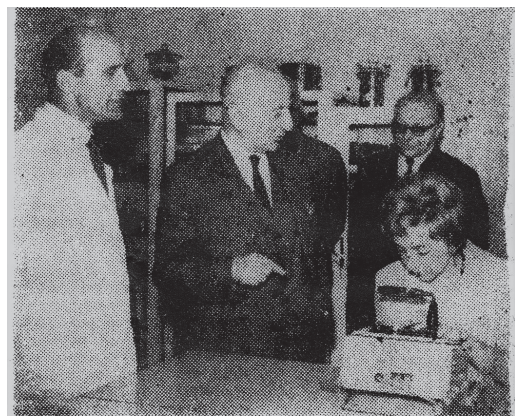
Rycina 1. Profesor Miron Kałowski (1929-2012) – kierownik Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej w latach 1972-1992 (zdjęcie z kolekcji Zakładu)

Figure 1. Professor Miron Kałowski (1929-2012) – the Head of Department of Oral Microbiology in 1972-1992 (photo from the collection of Department)

żone i uhonorowane nagrodą Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w dziedzinie stomatologii. Była to praca – cytując za „Głosem Wybrzeża” z 7 stycznia 1973 r. – „[...] o doniosłym znaczeniu poznawczym i praktycznym dla rozwoju wiedzy medycznej i ochrony zdrowia ludności” [1, 3, 7, 9].

Po uzyskaniu tytułu doktora habilitowanego 1 lipca 1972 r. prof. Kałowski został mianowany kierownikiem Zakładu Stomatologii Doświadczalnej Instytutu Stomatologii, później przemianowanego na Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej. Pierwsza siedziba Zakładu mieściła się przy ulicy Smoluchowskiego 14, gdzie zorganizowano Pracownię Mikrobiologii Stomatologicznej i Pracownię Patomorfologii. Oficjalne otwarcie Zakładu nastąpiło 31 maja 1972 r. z udziałem ówczesnego rektora prof. Mariana Górskiego i władz uczelni, m.in. dyrektora Instytutu Stomatologii doc. dr. Tadeusza Korzona. „Głos Wybrzeża” z 5 czerwca 1972 r. komentuje to tak: „Pracownie mikrobiologii i patomorfologii zostały wyposażone w nowoczesne urządzenia, które umożliwią prowadzenie prac doświadczalno-badawczych. Zakład zajmować się będzie badaniem bakterii jamy ustnej. Jest to pierwsza tego typu placówka w Polsce” [2, 9].

W tym czasie zespół pracowników Zakładu stanowili: dr med. Weronika Dunaj zajmująca stanowisko adiunkta oraz pracownicy techniczni: Krystyna Tutaj-Stawicka, Danuta Tarkowska, Elżbieta Paskuda-Szulc i Celina Rojek. Grono pracowników systematycznie się powiększało. W kolejnych latach zostały zatrudnione w Zakładzie mgr farm. Anna Kędzia oraz mgr biol. Grażyna Nościsz-Czer-

Przed kilku dniami otwarto w Gdańsku — Zakład Stomatologii Doświadczalnej. Powstanie pierwszej tego typu w Polsce placówki naukowej było możliwe w oparciu o kadry naukowe Instytutu Stomatologii AMG. Pracownie mikrobiologii i patomorfologii zostały wyposażone w nowoczesne urządzenia, które umożliwią prowadzenie prac doświadczalno-badawczych. Zakład zajmować się będzie również badaniem bakterii beztlennowych znajdujących się w jamie ustnej.

Na zdjęciu: kierownik zakładu dr hab. Miron Kałowski, rektor AMG prof. dr Marian Górski oraz dyrektor Instytutu Stomatologii AMG doc. dr Tadeusz Korzon podczas zwiedzania nowo otwartej placówki. FOT. Z. KOSYCARZ

Rycina 2. Wizyta przedstawicieli uczelni po ceremonii otwarcia Zakładu Stomatologii Doświadczalnej. Od lewej: prof. Miron Kałowski, prof. Marian Górski i doc. dr Tadeusz Korzon (zdjęcie z kolekcji Zakładu) *Figure 2. Visit of representatives of the university after the opening ceremony of Department of Experimental Dentistry. From the left: prof. Miron Kałowski, prof. Marian Górski and doc. dr Tadeusz Korzon (photo from the collection of Department of Department)*

niakowska. Wraz z rozpoczęciem działalności dydaktycznej Zakładu stanowiska nauczycieli akademickich objęli: lek. med. Wanda Jasińska-Pawlak, mgr biol. Małgorzata Wróblewska-Siwiec oraz lekarze stomatolodzy Lucyna Jasińska-Papaj, Jacek Knyszewski, Katarzyna Pawelska-Bereśniewicz i Elżbieta Zedler. Na etatach naukowo-technicznych znalazły zatrudnienie kolejno: mgr farm. Danuta Gregorczyk-Pirska, mgr chem. Krystyna Lechowska, mgr chem. Wiesława Czyż, mgr biol. Barbara Szwoch, mgr biol. Włodzimierz Urbanowicz, mgr chem. Ewa Kwapisz (pracuje nadal na stanowisku inżynierjno-technicznym), mgr biol. Marzena Lipowska, mgr biol. Joanna Bień, mgr chem. Grażyna Kozak i mgr chem. Dorota Niezgoda. W skład Zakładu wchodzili też pracownicy techniczni i obsługi: Krystyna Stawicka, Lidia Szymczak, Mariola (Knyszewska) Krause (pracuje do dziś), Barbara Bandos i Sylwia Kalinowska [5].

Profesor Kałowski dużo uwagi poświęcał dydaktyce, wprowadzając nowoczesne metody nauczania, doskonaląc formę prowadzonych ćwiczeń i pomoce naukowe. Był współautorem opatentowanego wzoru użytkowego z zakresu dydaktyki „Pojemnik- przegładarka do przeźroczki i małych rentgenogramów”. Opublikował też szereg artykułów na temat procesu nauczania w sto-

matologii i stosowania środków audiowizualnych, były to kolejno: *Unowocześnienie zajęć dydaktycznych w kształceniu studentów stomatologii* (1975), *Nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz program samokształcenia studentów stomatologii w szwedzkich uczelniach* (1975), *Współcześnie stosowane metody dydaktyczne w kształceniu studentów stomatologii* (1976) [5, 8].

Duży wpływ na działalność dydaktyczną Zakładu miał trzymiesięczny pobyt prof. Kałowskiego w szwedzkich ośrodkach uniwersyteckich w Umeå i Lund w 1972 r. Zaowocowało to porównawczymi studiami programów nauczania. Na zlecenie Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej profesor przygotował *Program nauczania mikrobiologii dla Medycznego Studium Zawodowego, Wydział Higieny Stomatologicznej* (1973) [5].

Poza zajęciami ze studentami Zakład prowadził też szkolenia (w ramach współpracy z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego) dla lekarzy stomatologów przygotowujących się do egzaminu specjalizacyjnego. Ze szkoleń korzystali pracownicy naukowcy różnych zakładów, klinik, a także instytutów badawczych z całej Polski [5, 8]. W pierwszych latach działalności Zakładu wiodącymi tematami badawczymi były etiopatogeneza, profilaktyka i terapia doświadczalna próchnicy oraz chorób przyzębia ze szczególnym uwzględnieniem mikrobiologii *dental plaque*. Równolegle badano też procesy osteogenezy *in vivo* i *in vitro*, a także skuteczność sterylizacji i dezynfekcji w stomatologii, co miało praktyczny wymiar we współpracy ze środowiskiem stomatologów [5].

Późniejsze staże naukowe prof. Kałowskiego w 1984 roku w Umeå i w Sztokholmie wpłynęły na wprowadzenie do badań naukowych nowoczesnych metod hodowli bakterii beztlenowych. W tym samym roku Minister Zdrowia i Opieki Społecznej powołał przy Zakładzie Krajowy Ośrodek Referencyjny Mikrobiologii Lekarskiej z Zakresu Beztlenowców Niezarodnikujących. Otworzyło to nowe możliwości badań i w kolejnych latach Zakład realizował projekty dotyczące udziału flory beztlenowej w różnych schorzeniach człowieka. Były w tym projekty finansowane przez MSWiN oraz MEN, takie jak: „Udział niezarodnikujących bakterii beztlenowych w zakażeniach wywołanych pojedynczym czynnikiem i w zakażeniach mieszanych toczących się w obrębie tkanek i zamkniętych jam ciała”, „Badania niezarodnikujących bakterii beztlenowych wyodrębnionych z zakażeń toczących się w obrębie tkanek i zamkniętych jam ciała” oraz „Badanie niektórych właściwości nieprzetrwalnikujących bakterii beztlenowych występujących w kieszonkach dziąsłowych w przypadkach zapalnych postaci chorób przyzębia” [5, 8].

Działalność naukowo-badawcza Zakładu związana była także z przemysłem farmaceutycznym (Polfa), na rzecz którego zrealizowano pięć aplikacyjnych tematów badawczych. Dzięki temu wprowadzono na rynek leków chemioterapeutyki, takie jak: metronidazol, tynidazol, unasyn i sebidin, skutecznie leczące m.in. zakażenia wywołane przez bakterie beztlenowe [5].

Rok 1981 przyniósł kierownikowi Zakładu nominację do tytułu profesora nadzwyczajnego i na stanowisko profesora.

W latach 1971-1993 ukazało się 171 publikacji z udziałem pracowników Zakładu. Do ważniejszych należy zaliczyć wydaną pięciokrotnie *Farmakologię dla studentów stomatologii* pod redakcją Piotra Kubikowskiego i Alfonsa Chodery, w której autorem dwóch rozdziałów był prof. Kałowski (*Polekowe zmiany błony śluzowej jamy ustnej i uzębienia* oraz *Środki wpływające na procesy troficzne tkanek zęba*). Istotną pozycję stanowi też wydana dwukrotnie *Diagnostyka mikrobiologiczna w medycynie* pod red. Włodzimierza Kędzi, w której prof. Kałowski i dr Anna Kędzia byli autorami rozdziału *Nieprzetrwalnikujące drobnoustroje beztlenowe*. Publikacje pracowników Zakładu obejmowały liczne referaty i streszczenia zjazdowe z krajowych i międzynarodowych kongresów naukowych, w tym liczne abstrakty z udziałem prof. Kałowskiego uczestniczącego w latach 1968-1978 w zespole „Oral Research Abstracts” przy American Dental Association [5].

Profesor był promotorem trzech doktoratów, z których pierwszy z 1976 r., autorstwa lek. stom. Brygidy Burkiewicz, dotyczył badań paciorkowców występujących w kieszonkach dziąsłowych w przypadku zapalenia przyzębia. Kolejne prace – lek. stom. Wiesławy Czerwińskiej (1977) i mgr Anny Kędzi (1984) – obejmowały badania nad skutecznością antyseptyków stosowanych w stomatologii. Poza wymienionymi pracami w Zakładzie prowadzono część doświadczalno-badawczą wielu innych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych z zakresu mikrobiologii i stomatologii. Ponadto profesor był recenzentem kilkudziesięciu prac z całej Polski, w tym znanych osobowości nauki polskiej, takich jak prof. Roman Bugalski czy prof. Józef Nieradko [5, 8].

Profesor Kałowski był członkiem licznych lekarskich i stomatologicznych towarzystw naukowych, pełnił funkcję prezesa gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego (PTS) w latach 1981-1989. W latach 1971-1978 pełnił funkcję kierownika Oddziału Stomatologicznego Wydziału Lekarskiego AMG. Osiągnięcia prof. Kałowskiego i jego pracowników były wielokrotnie honorowane indywidualnymi i zespołowymi nagrodami, m.in. Rady Naukowej przy MZiOS, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego oraz Rektora AMG. Profesor Kałowski został wyróżniony wieloma odznaczeniami, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką honorową „Za zasługi dla Gdańska”, Medalem Zasłużonemu AMG. Profesor przeszedł na emeryturę 30 września 1992 r. Zmarł 8 sierpnia 2012 r. [4, 5].

Rycina 3. Pracownicy Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej w 1992 r. Od lewej: Mariola Knyszewska, prof. Miron Kałowski, mgr Małgorzata Wróblewska-Siwiec, dr Anna Kędzia, Elżbieta Szulc (zdjęcie z kolekcji Zakładu)

Figure 3. Employees of Department in 1992. From the left: Mariola Knyszewska, prof. Miron Kałowski, mgr Małgorzata Wróblewska-Siwiec, dr Anna Kędzia, Elżbieta Szulc (photo from the collection of Department)

Rycina 4. Profesor Anna Kędzia – kierownik Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej w latach 1992-2015 (zdjęcie z kolekcji Zakładu)

Figure 4. Professor Anna Kędzia – the Head of Department of Oral Microbiology in 1992-2015 (photo from the collection of Department)

Z dniem 1 października 1992 r. funkcję kierownika Zakładu objęła doktor Anna Kędzia. Profesor Kędzia całe swoje życie osobiste i zawodowe związała z Gdańskiem i AMG. Jako absolwent farmacji AMG rozpoczęła pracę w Zakładzie w czerwcu 1973 r. na stanowisku asystenta naukowo-technicznego. Łącząc zainteresowania farmacją i mikrobiologią, brała udział w licznych badaniach dotyczących działania preparatów przeciwbakteryjnych, w tym środków antyseptycznych i dezynfekcyjnych używanych w stomatologii. W 1985 r. obroniła rozprawę doktorską pt. *Badanie działania bakteriobójczego 5 środków odkażających na niektóre nieprzetrawialne drobnoustroje beztlenowe*. Późniejsze zainteresowania dr Kędzi obejmowały wpływ szerokiego spektrum związków

chemicznych, w tym chemioterapeutyków, takich jak metronidazol i tynidazol na nieprzetrawialne beztlenowe bakterie izolowane z różnych zakażeń. W 1998 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy: *Ocena in vitro skojarzonego działania wybranych antybiotyków z metronidazolem lub tynidazolem na bakterie beztlenowe wyodrębnione z zakażeń u człowieka*. W kwietniu 2001 r. nadano jej tytuł profesora nadzwyczajnego AMG, a w czerwcu 2014 r. stopień profesora nauk medycznych [5, 8].

Rok 2005 okazał się przełomowy, gdyż Zakład został przeniesiony do nowej siedziby przy ulicy Do Studzienki 38, gdzie znajdowały się zarówno nowo wyremontowane pracownie laboratoryjne, jak i sale dydaktyczne. Dotychczas część laboratoryjna i dydaktyczna Zakładu były rozdzielone, przy ulicy Smoluchowskiego mieściła się siedziba Zakładu, natomiast sale dydaktyczne znajdowały się przy ulicy Dębowej 1.

W okresie kierowania Zakładem przez prof. Kędzię zatrudnienie w nim znalazły kolejne osoby. W 1995 r. na stanowisku specjalisty została zatrudniona mgr biol. Maria Wierzbowska, pracująca do dziś jako starszy specjalista. W 2001 r. na stanowiskach asystentów rozpoczęły pracę mgr biol. Marta Ziółkowska-Klinkosz i mgr biol. Alina Gębska, które w 2010 r. obroniły prace doktorskie i pracują obecnie jako adiunkci. W 2007 r. Danutę Zalewską, pomocniczego pracownika obsługi, zastąpiła Jadwiga Kowalska, a w 2008 r. została zatrudniona Katarzyna Frankowska, pracująca do dziś [8].

Działalność naukowo-badawcza Zakładu pod kierownictwem prof. Kędzi była nie tylko kontynuacją badań jej poprzednika, ale wzbogaciła się o nowe kierunki. Rozpoczęto badania na bakteriach tlenowych, mikroaerofilnych, grzybach drożdżopodobnych oraz pierwotniakach jamy ustnej. W badaniach tych monitorowano udział poszczególnych drobnoustrojów w zakażeniach w obrębie jamy ustnej, jak i innych narządów. Dużo uwagi poświęcono ich wrażliwości na antybiotyki, chemioterapeutyki, środki odkażające, nowo syntetyzowane związki chemiczne oraz przeciwbakteryjne preparaty roślinne. Tym ostatnim prof. Kędzia poświęciła szczególnie dużo uwagi, badając wpływ olejku cytrynowego, cedrowego, cynamonowego i z drzewa herbacianego na różne grupy drobnoustrojów. Ciekawy wątek stanowiły badania dotyczące izolacji drobnoustrojów z blaszek międzycowych występujących w tętnicach szyjnych człowieka oraz badanie ich wrażliwości na różne preparaty [5, 8].

Zakład brał udział w realizacji trzech pięcioletnich resortowych i międzyresortowych programów naukowo-badawczych, czterech grantów, z których trzy były prowadzone we współpracy z uniwersy-

Rycina 5. Laboratorium bakterii beztlenowych. Od lewej: prof. Anna Kędzia, Mariola Knyszewska (zdjęcie z kolekcji Zakładu)

Figure 5. Laboratory of anaerobic bacteria. From the left: prof. Anna Kędzia, Mariola Knyszewska (photo from the collection of Department)

ny w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Medyczny w Bydgoszczy oraz Uniwersytet Medyczny w Lublinie. Zakład współpracował również z ośrodkami zagranicznymi, były to: Vrije Universiteit Brussel w Belgii, University of Kent i University of Greenwich w Wielkiej Brytanii oraz Charles Sturt University w Australii [8].

Dorobek naukowy Zakładu z tego czasu obejmuje 417 publikacji – w tym 208 prac oryginalnych opublikowanych w polskich i zagranicznych czasopismach, liczne polskie i zagraniczne streszczenia zjazdowe oraz 14 rozdziałów w książkach. Profesor Kędzia była promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich. Pierwszym z nich był przewod lek. stom. Elżbiety Zedler z Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej GUMed pt. *Udział drobnoustrojów beztlenowych w przewlekłych procesach zapalnych tkanek okółowierzchołkowych zęba* (2003); kolejnym przewod mgr biol. Aliny Gębskiej zatytułowany *Uzyskiwanie wczesnych postaci próchnicy szkliwa zębów ludzkich metodami in vitro* (2010), a trzecim lek. stom. Magdaleny Półjanowskiej z Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej GU-Med, pt. *Ocena in vitro przeciwbakteryjnego działania ozonu w aspekcie profilaktyki i leczenia niektórych chorób zębów* (2011). Profesor była także opiekunem prac licencjackich, recenzowała rozprawy habilitacyjne (2), prace doktorskie (11), licencjackie (3) oraz wnioski o granty (3) [8].

Profesor Kędzia była aktywnym członkiem towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, Sekcji Fitoterapii Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Chitynowego, Fundacji Niemiecko-Polskiej im. Roberta Kocho oraz Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych. Ponadto należała do Rady Naukowej miesięcznika „Twój Przegląd Stomatologiczny” (2004-2011), była też członkiem Komitetu Naukowego czasopisma „Polish Journal of Environmental Studies” (2007-2011), od 2010 r. stałym recenzentem czasopisma „Herba Polonica” [8].

W latach 1994-1996 była członkiem Senatu AMG, Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (2005-2007), a od 2014 r. członkiem Zespołu Komisji Wydziału Lekarskiego ds. zapewnienia jakości kształcenia na kierunku lekarskim oraz lekarsko-dentystycznym. Będąc kierownikiem Zakładu, równocześnie kierowała Krajowym Ośrodkiem Referencyjnym, a w 2006 r. powierzono

tetem w Brukseli. Na zlecenia przemysłu farmaceutycznego badano wpływ różnych preparatów przeciwbakteryjnych na drobnoustroje występujące w jamie ustnej [5,8].

W projektach badawczych Zakładu brało udział wiele klinik i zakładów AMG, m.in. Katedra i Zakład Periodontologii i Chorób Błony Śluzowej Jamy Ustnej, Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej, Zakład Chemii Organicznej, Zakład Chemii Nieorganicznej, jak również Politechnika Gdańska i Uniwersytet Gdański. Należy tutaj wymienić także uczelnie spoza Gdańska, takie jak: Uniwersytet Medyczny

jej funkcję kierownika Katedry Mikrobiologii GUMed. Była też współorganizatorem dwóch zjazdów naukowych i członkiem komitetów naukowych zjazdów w kraju i za granicą [8].

Osiągnięcia prof. Kędzi były wielokrotnie uhonorowane, m.in. nagrodą naukową Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Nagrodą Naukową Rektora AMG oraz nagrodą Rektora za szczególne zaangażowanie w działania organizacyjne na rzecz podnoszenia jakości kształcenia GUMed. Profesor Kędzia została też odznaczona: Medalem 50-lecia AMG (1995), Medalem Tysiąclecia Miasta Gdańska (1998), Srebrnym Krzyżem Zasługi (2002), Medalem MEN (2009) oraz Medalem Zasłużonemu AMG (2014). Profesor Kędzia odeszła na emeryturę 30 września 2015 r. [6, 8].

Po jej odejściu kierownikiem Zakładu została dr hab. med. Katarzyna Garbacz, będąca dotychczas pracownikiem Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej GUMed. We wrześniu 2016 r. Zakład po raz kolejny zmienił swoją siedzibę, którą obecnie jest nowy budynek przy ul. Dębowej 25. W nowej siedzibie Zakład zyskał dodatkowe pomieszczenia, w których powstały nowoczesne pracownie badawcze oraz sale ćwiczeń i seminaryjne. Pod obecnym kierownictwem Zakład kontynuuje prowadzone wcześniej projekty badawcze oraz rozpoczął nowe. Dotychczas zakończono projekt Opus NCN: „Potencjalna przydatność wybranych peptydów przeciwdrobnoustrojowych w terapii chorych na mukowiscydozę”. Prowadzone są projekty dotyczące wirulencji grzybów drożdżopodobnych izolowanych z jamy ustnej różnych grup pacjentów oraz występowania *Trichomonas tenax*. We współpracy z Katedrą i Zakładem Periodontologii i Chorób Błony Śluzowej Jamy Ustnej GUMed prowadzona jest ocena wpływu zastosowania terapii fotodynamicznej na parametry kliniczne przyzębia ze szczególnym uwzględnieniem aspektu mikrobiologicznego w trakcie leczenia periodontologicznego. W ramach współpracy z Katedrą i Zakładem Stomatologii Wieku Rozwojowego GUMed badany jest wpływ stosowania probiotyków u dzieci na środowisko ich jamy ustnej i występowanie próchnicy wczesnego dzieciństwa. We współpracy z Katedrą i Kliniką Otolaryngologii GUMed realizowany jest projekt pt. „Właściwości *Staphylococcus aureus* izolowanych od chorych cierpiących na nawracające zapalenie migdałków podniebiennych poddawanych tonsillektomii”.

Od 2015 r. trzy osoby odbywają w Zakładzie studia doktoranckie: lek. Maria Hryniewicz, mgr inż. Małgorzata Jarosiewicz i mgr Marta Katkowska. W kwietniu 2017 r. powstało Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Mikrobiologii Jamy Ustnej realizujące własne projekty naukowe.

Rycina 6. Obecna siedziba Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej (zdjęcie z kolekcji Zakładu)

Figure 6. Present seat of Department of Oral Microbiology (photo from the collection of Department)

PIŚMIENNICTWO

1. Galiński J.: Katedra i Zakład Mikrobiologii Lekarskiej Ann. Acad. Med. Gedan. 1995, 25, supl. 2, 379. – 2. Głos Wybrzeża 1972, 132, 10. – 3. Głos Wybrzeża 1973, 5, 6. – 4. [Kędzia A.:] Prof. Miron Kałowski [nekrolog]. Gazeta AMG 2012, 22, 8-9, 3. – 5. Kędzia A.: Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej. Ann. Acad. Med. Gedan. 1995, 25, supl., 3, 67. – 6. [Rutkowski B.:] Dzień wykładu. Gazeta AMG 2016, 26, 1, 4. – 7. Sienkowski E.: Dzieje Akademii Medycznej w Gdańsku (1945-1995). Gdańsk : Akademia Medyczna, 1995, 210-211.

Materiały niepublikowane:

8. Rozmowa z dnia 27.09.2017 r. z prof. Anną Kędzą na temat powstania i rozwoju Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej. – 9. Rozmowa z dnia 29.12.2016 r. z prof. Januszem Galińskim na temat prof. Mirona Kałowskiego.

A. B. Gębska, K. Garbacz

45 YEARS OF DEPARTMENT OF ORAL MICROBIOLOGY OF MEDICAL UNIVERSITY OF GDANSK

SUMMARY

In 2016 the Department of Oral Microbiology of the Medical University of Gdansk celebrated its 45th anniversary. The aim of this article is to present the profiles of the people involved in Polish microbiology who have educated the medical personnel over the years.

Adres: dr Alina Barbara Gębska
Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Dębowa 25, 80-204 Gdańsk
e-mail: agebska@gumed.edu.pl